

Stĺpcové databázy

Zástupca, s ktorým budeme
pracovať: **Cassandra**

EURÓPSKA ÚNIA

Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

Stĺpcové databázy

- podľa článku o BigTable (2008)

- Nazývané aj databázy rodín stĺpcov, alebo databázy širokých riadkov
- Riadky majú potenciálne **veľa** stĺpcov asociovaných cez spoločné kľúče (ID riadkov)
- Rodina stĺpcov - stĺpce databázových riadkov, ktoré sú pre daný riadok načítavané aj ukladané spolu
 - Napr. pre každého pracovníka: osobné informácie, pracovné informácie, prístupové práva,...

Riadky, stĺpce, rodiny stĺpcov

- podľa BigTable

- Dáta tabuľky sú uložené v obrovskej utriedenej mape, kde kľúče sú:
 - (kľúč riadka, názov stĺpca, timestamp) alebo
 - (kľúč riadka, názov rodiny stĺpcov, názov stĺpca, timestamp)
- DB sa stará, aby záznamy so zhodným kľúčom riadka a rodinou stĺpcov boli uložené spolu
- Klasická relačná tabuľka sa najviac podobá na rodinu stĺpcov
 - Akurát, že každý riadok môže mať úplne iné stĺpce - schéma je nepovinná
 - Centrálné neregistrujeme, aké stĺpce môžu v riadkoch byť
 - Každý riadok si uloží iba vyplnené stĺpce (žiadne null)

Stĺpcové databázy

- Google BigTable (neverejná)
- HBase
- Hypertable
- Accumulo
- Cassandra
- aktuálny zoznam: <http://db-engines.com/en/ranking/wide+column+store>

Cassandra

- Vytvorená Facebookom v Jave
- Má vlastný dopytovací jazyk CQL
 - Výrazovo jednoduchší ako SQL, ale veľmi podobný
 - CREATE, ALTER, DROP, INSERT, DELETE, UPDATE, SELECT, ...
 - Nepodporuje JOIN-y
- Podporuje map-reduce

Cassandra: vlastná cesta

- Žiadna rodina stĺpcov: tabuľka
 - Rozdiel oproti relačnej tabuľke je v tom, ako je uložená: distribuovaná hash mapa
- Tabuľky majú pevnú schému
 - Ak chceme pridať stĺpce meníme schému
- Rozdiely oproti relačným tabuľkám:
 - Pridané kolekcie (mapy, množiny a listy) a používateľom definované typy ako nové typy stĺpcov
 - Mapa predstavuje stĺpce v rodine stĺpcov v pôvodnom návrhu
 - Primárny kľúč určuje, ako sa budú riadky deliť do partícií
 - Ukladajú sa iba vyplnené stĺpce
 - Každá hodnota v tabuľke má časovú pečiatku vloženia
 - Staršie hodnoty sa nemažú z disku hneď
 - až pri pravidelnom upratovaní: compaction

Primárny kľúč

- Každá tabuľka musí mať definovaný unikátny primárny kľúč, ktorý sa skladá z:
 - **Kľúč partície** - záznamy s rovnakým kľúčom partície sú uložené spolu (určuje na ktorom stroji sú dáta)
 - Záznamy s rôznym kľúčom partície, sú v rôznej partícii - môžu aj nemusia byť na rovnakom stroji
 - **Klastrovacie stĺpce** (voliteľné) - ak máme riadky s rovnakým kľúčom partície dodáme do primárneho kľúča ďalšie stĺpce, aby bol kľúč unique
 - V rámci partície sú riadky usporiadané podľa klastrovacích stĺpcov
- Vnútoraná reprezentácia zhruba:
 - `Map<byte[], SortedMap<klastr_stĺpce, riadok>>`

Primárny kľúč

- PRIMARY KEY (**a**): stĺpec **a** je kľúč partície, nemáme žiadne klastrovacie stĺpce
- PRIMARY KEY (**a**, **b**, **c**) : stĺpec **a** je kľúč partície. Stĺpce **b** a **c** sú klastrovacie stĺpce
- PRIMARY KEY ((**a**, **b**), **c**) : stĺpce **a** a **b** tvoria kľúč partície. Stĺpec **c** je klastrovací.

Distribúcia partícií

- Každý riadok je priradený niektorému uzlu, ktorý ho bude spravovať
 - Hash stratégia: identifikátor partície (token) pre delenie je hash (MurmurHash alebo MD5) kľúča partície
 - Intervalová stratégia: token je priamo hodnota kľúča partície
 - Môžete si aj sami implementovať Partitioner
- Rozsah hodnôt tokenov sa uzavrie do kruhu - za najväčšou hodnotou je najmenšia
- Tento kruh sa rozdelí rovnomerne na intervaly a každý interval je pridelený jednému uzlu a jeho replikám
- Hranice intervalov sa môžu posúvať pri pridávaní nových dát (dáta sa migrujú)

Repikácia

- Peer-to-peer replikácia
- Určenie, ktoré uzly budú replikovať ktoré intervaly sa určuje na základe lokality (podľa IP adries, alebo nastavení)
 - Pre rýchlosť je dobré mať repliky pokope
 - Pre bezpečnosť uchovania dát - d'aleko od seba

Úrovně konzistencie

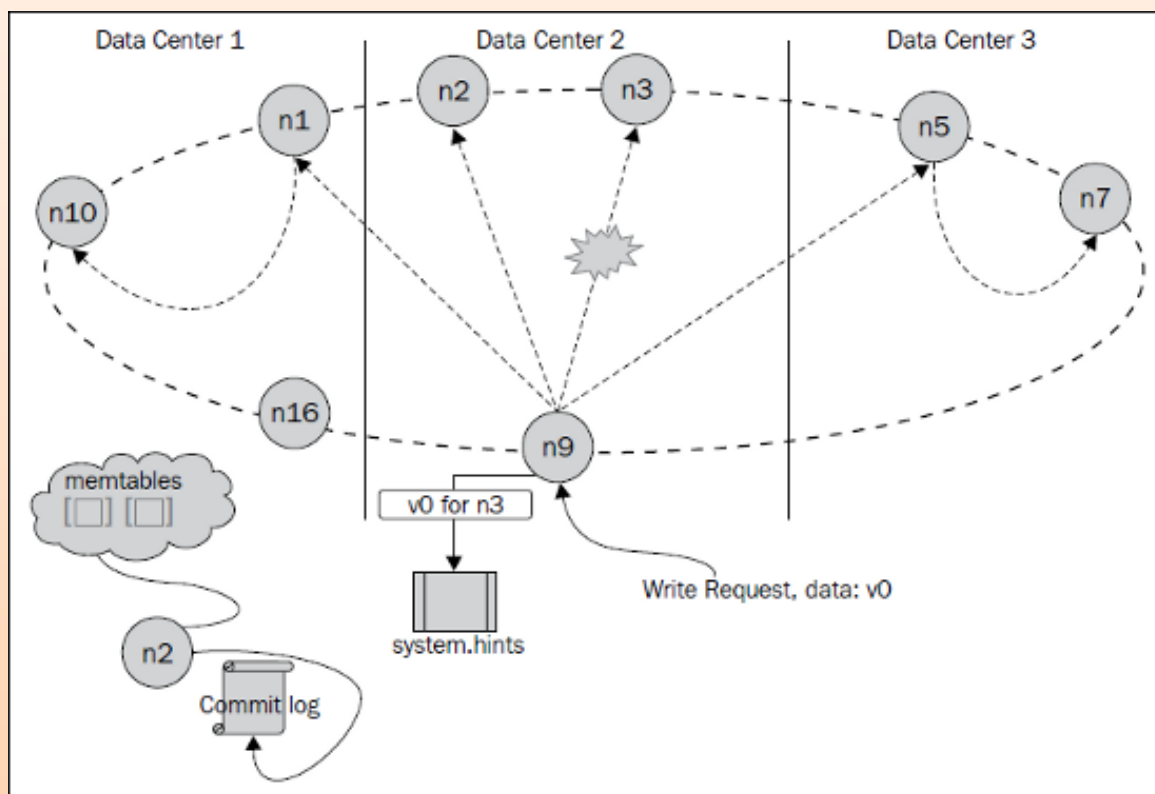
- Určenie koľko replík musí spolupracovať s koordinátorom pri zápise/čítaní
 - zapisuje sa vždy do všetkých kópií, ale do niektorých sa môže aj po ukončení operácie
- Možnosti:
 - ONE - replikácia je vypnutá,
 - TWO, THREE, ALL,
 - QUORUM - aspoň polovica
 - LOCAL_QUORUM (v rámci datacentra), EACH_QUORUM (v každom datacentre),
 - LOCAL_ONE, ANY - najnižšia konzistencia

Prídavné dáta k hodnotám

- Pridávajú sa ku každej hodnote atomického stĺpca a ku každej hodnote kolekcie
 - TTL (time-to-live) - po danom počte sekúnd sa hodnota zmaže
 - Timestamp - časová pečiatka poslednej zmeny
- Tieto hodnoty vieme získať selektom, žiaľ okrem kolekcií
 - `SELECT nazov, writetime(nazov) from blogy WHERE autor='Anicka';`

Spôsob uloženia

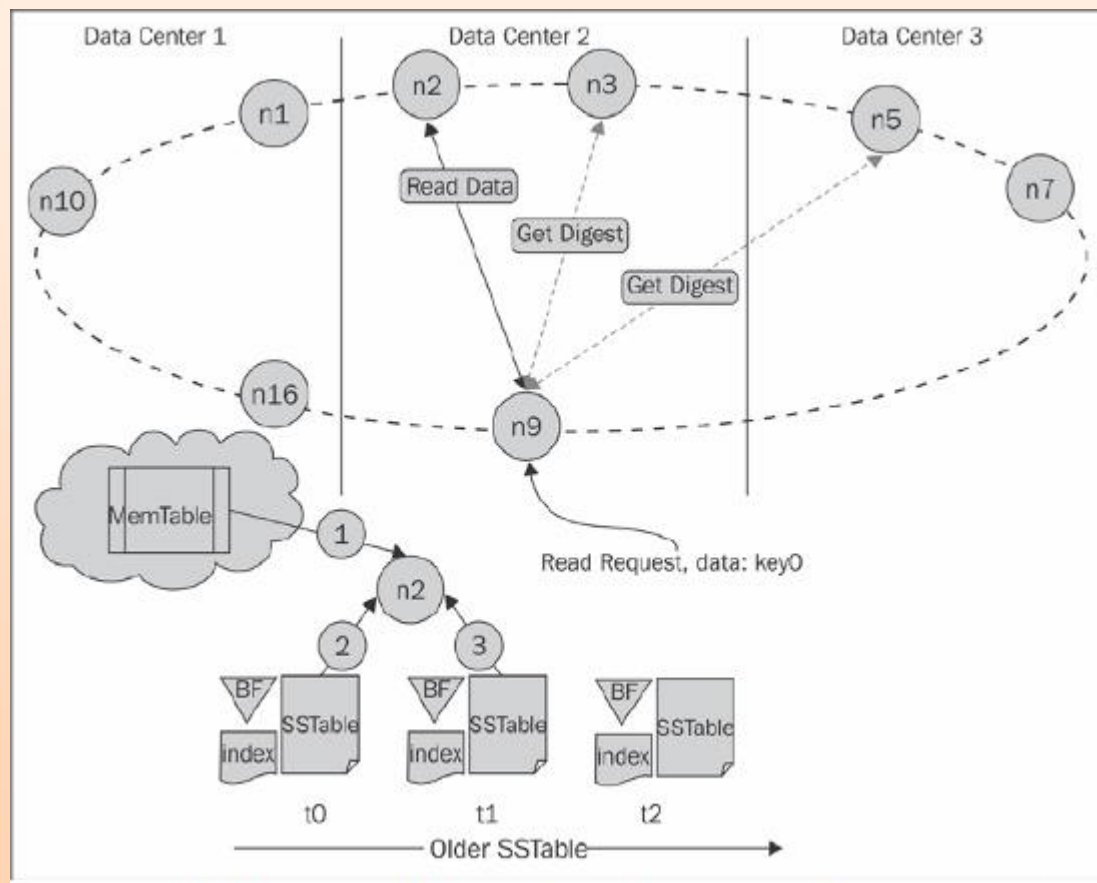
- Token identifikuje kde je partícia
- Súvislý podinterval tokenov je na jednom uzle
- Ak vieme kľúč partície, vieme, kde máme uložiť/hľadať riadok
- Dáta sa najprv zapíšu do Commit logu a potom uložia do memtable (utriedená mapa z kľúča na riadok)

- Ak je memtable pre danú tabuľku priveľká, zapíše sa na disk do read-only SSTable a vzniká nová memtable

Nájdienie riadku

- Nájdeme uzly z ktorých chceme čítať (závisí od úrovne konzistencie)
- Na uzle skúsime prehladať príslušnú memtable
- Ak riadok nenájdeme, cez bloomfilter vylúčime tie SSTable, ktoré náš riadok určite nemajú
- Čítame zaradom z disku SSTable-y, z nich si prečítame index, či nenájdeme kľúč a ak áno vrátime riadok

Veľkosti záznamov

- Počet riadkov v partícii $2^{31}-1$ (2 miliardy) - počet záznamov v „lokálnom indexe“
- Počet stĺpcov v riadku maximálne 32768, odporúčaných je však iba 2 až 10 vyplnených
 - Bez chytrého uloženia na disku - neviem v konštantnom čase skočiť pre hodnotu i-teho stĺpca
- Hodnota klastrovacieho stĺpca max 64kB
- Hodnota obyčajného stĺpca v riadku max 2GB, odporúčaná veľkosť < 1MB
- List max $2^{31}-1$ záznamov, záznam max 64kB
- Set max $2^{31}-1$ záznamov, záznam max 64kB
- Mapa max $2^{31}-1$ záznamov, kľúč max 64kB, hodnota max 64kB

Keyspace

- Súvisiace tabuľky (tá istá appka) ukladáme do spoločného priestoru kľúčov
- **CREATE KEYSPACE** moj_priestor **WITH** replication = { 'class' : 'SimpleStrategy', 'replication_factor' : 2 };
 - Každý riadok je uložený na 2 uzloch
- **USE** moj_priestor;

Definícia tabuľky a indexu

- CREATE TABLE blogy (
 autor text,
 zverejnene timestamp,
 blog text,
 komentare map<text, text>,
 PRIMARY KEY (autor, zverejnene)
);
- CREATE INDEX ON blogy(keys(komentare));

Dátové typy: https://docs.datastax.com/en/cql/3.3/cql/cql_reference/cql_data_types_c.html

Insert a select

- Vkladanie záznamov:
 - INSERT INTO blogy (autor, zverejnene, blog) VALUES ('Jano',toTimestamp(now()),'Som múdry') USING TTL 900;
 - ...
- Získavanie záznamov:
 - SELECT * FROM blogy WHERE autor='Jano' AND zverejnene < '2018-02-28';
 - SELECT autor, count(*) AS pocet_blogov FROM blogy GROUP BY autor;

Zmaže sa po 15 minútach

Select

- Podporuje:
 - DISTINCT
 - GROUP BY iba podľa stĺpcov
 - ORDER BY iba podľa stĺpcov
 - LIMIT, aj PER PARTITION LIMIT
 - COUNT(*), WRITETIME(stĺpec), TTL(stĺpec)
- Obmedzenia:
 - Klúče partície vieme filtrovať iba cez rovnosť s hodnotou (nie interval)
 - Where podmienka podporuje iba AND operátor
 - Čítame iba jednu tabuľku (žiadne joiny)

UPDATE

- UPDATE blogy SET komentare=
{'Fero':'no urcite','Patrik':'neverime'}
WHERE autor='Jano' AND
zverejnene='2018-02-03T14:05:25.818+0000';
- UPDATE blogy SET
komentare= komentare + {'Jana':'je to tak'}
WHERE autor='Jano' AND
zverejnene='2018-02-03T14:05:25.818+0000';

Použitie indexu

- Ak chceme získavať dáta nie podľa prefixu primárneho kľúča, musíme použiť prídavný index
- Nech primárny kľúč je (autor, zverejnene) a máme index na kľúče komentárov
- `SELECT * FROM blogy WHERE komentare CONTAINS KEY 'Fero' AND zverejnene > '2018-02-01' ALLOW FILTERING;`
 - Musíme explicitne povoliť použitie kľúča na filtrovanie aj podľa ďalších stĺpcov

Podmienené operácie

- Garantovane atomické (odľahčená transakcia)
- Efektivita je nízka, mali by sa používať iba zriedka
- INSERT INTO ... IF NOT EXISTS;
- UPDATE ... SET ... IF podmienka;
- UPDATE ... SET ... IF EXISTS;

Otázky?

